

Hans Sibbel **DE**
BETWETER

Met illustraties van
Marianne Sibbel

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Hans Sibbel verscheen bij Lemniscaat:
Hoe vang je een grote vis?

Tekst © Hans Sibbel, 2026
Omslag en illustraties © Marianne Sibbel, 2026
Boekverzorging Marc Suvaal
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2026
ISBN 978 90 477 1821 5
NUR 282

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier.

Kijk voor meer informatie, activiteiten voor thuis en in de klas en meer op www.lemniscaat.nl

DE BETWETER

IK BEN EEN BETWETER. Dat zeggen mensen tegen mij, dat ik een betweter ben, dat ik het allemaal zo goed weet. En dat bedoelen ze vaak negatief, zo van: jij denkt dat je het allemaal zo goed weet, nou dat is niet zo.

Terwijl ik het best vaak goed weet.

Neem als voorbeeld Dagobert Duck. Dagobert Duck, de oom van Donald Duck, is superrijk. Hij is zo rijk dat hij letterlijk zwemt in het geld. Hij heeft zwembaden gevuld met munten, gouden munten, en daar zwemt hij in. Omdat het lekker voelt, denk ik, en omdat het kan.

Maar het kan dus niet, snap je. Je kunt niet in geld zwemmen, omdat het veel te zwaar is. De ballenbak van IKEA? Prima, zwem er lekker in. Een kuil gevuld met piepschuim, hupsakee, doen! Maar zware metalen munten? Echt niet. Leuk bedacht, maar ik denk dan: dat kan niet. En dan vind ik er meteen niks meer aan.

Kijk, een ruimteschip dat naar een andere planeet vliegt en daar buitenaardse wezens vindt? Super, geloof ik, want je weet het niet. Het zou kunnen. Dan fantaseer ik lekker met je mee.

Soms twijfel ik. Bijvoorbeeld: kun je met je mond een fietsband oppompen, in geval van nood? Stel, je hebt een lekke band, onderweg. Je hebt wel plakspul bij je, maar geen fietspomp. Kun je dan wel plakken en met je mond opblazen, zodat je er nog een stuk op kunt fietsen?

Ik weet dat niet, niet zeker in ieder geval, want ik heb het nog nooit gedaan en nog nooit iemand zien doen. Maar dan zeg ik: 'Volgens mij kan dat wel.'

Ik vind het heel lekker om te zeggen dat ik iets weet. Ik erger me aan mensen die bij alles zeggen: 'Ik weet het niet zeker, maar misschien...' Laat maar, gewoon doen. Net als de bekende quote: Ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan. Heerlijk.

Als ik een knop zie en ik weet niet waar hij voor is, druk ik erop. Als ik een dier zie dat ik niet ken, loop ik erop af. Als ik iets ruik wat ik nog nooit gegeten heb, proef ik er voorzichtig van. Ik wil het weten, want ik ben een betweter en ja, dat gaat soms mis. Dat klopt.

Dan staat er nog wat eten in de koelkast. Nasi bijvoorbeeld. Er staat een bak nasi in de koelkast en iemand heeft honger. Diegene vraagt: 'Kun je die nasi nog wel eten? Hij staat al drie dagen in de koelkast. Is het nog wel goed?'

Dan zeg ik: 'Natuurlijk kan dat. Drie dagen is wel lang, maar als je de nasi goed opbakt, gaan alle bacteriën dood dus het kan zeker geen kwaad.'

Die persoon bakt de nasi, eet het lekker op en zegt vervolgens: 'Hij smaakte toch een beetje raar.'

Dan zeg ik: 'Ja, omdat nasi na drie dagen nog lekkerder wordt.'

De volgende dag is die persoon ziek. Buikpijn. Van de nasi natuurlijk. 'Ja, dan moet je het ook goed opwarmen. Eigen schuld.'

Maar die nasi was eigenlijk gewoon bedorven. Ik heb iemand bedorven nasi laten eten.

Nou, dat doen betweters dus, omdat ze altijd denken dat ze het beter weten. Maar wel wat geleerd, snap je. Ik weet nu: nasi in de koelkast, maximaal twee dagen.

Dus hoe ouder je wordt als betweter, des te betere betweter je wordt. Er komt een dag dat ik echt bijna alles weet. De truc van goed betweten is dat je eigenwijs bent, altijd zelf goed nadenkt en het durft toe te geven als je ernaast zit. Dan is het heerlijk om een betweter te zijn.

DE KIST

IK GA NIET OPSCHEPPEN, want dat hoeft helemaal niet. Ik kan gewoon heel goed opruimen. Echt heel goed.

Ken je van die filmpjes dat iemand in een halve minuut de Rubiks kubus oplost? Dat kan ik met opruimen. Geef mij een doos en heel veel spullen en ik zie meteen hoeveel er in die doos past. Is een gave.

Bijvoorbeeld met een tent. Je kent dat wel, je koopt een tent met stokken en een grondzeil en hij past precies in de zak. Dan pak je hem uit en gebruik je de tent. Als je daarna de tent weer gaat opruimen, is de zak opeens te klein. Diezelfde tent past niet meer in de zak waar-ie uit kwam!

Niet bij mij. Ik druk, duw en vouw tot hij er weer zuigend in past. Het is een gave. En laatst heb ik mezelf verrast.

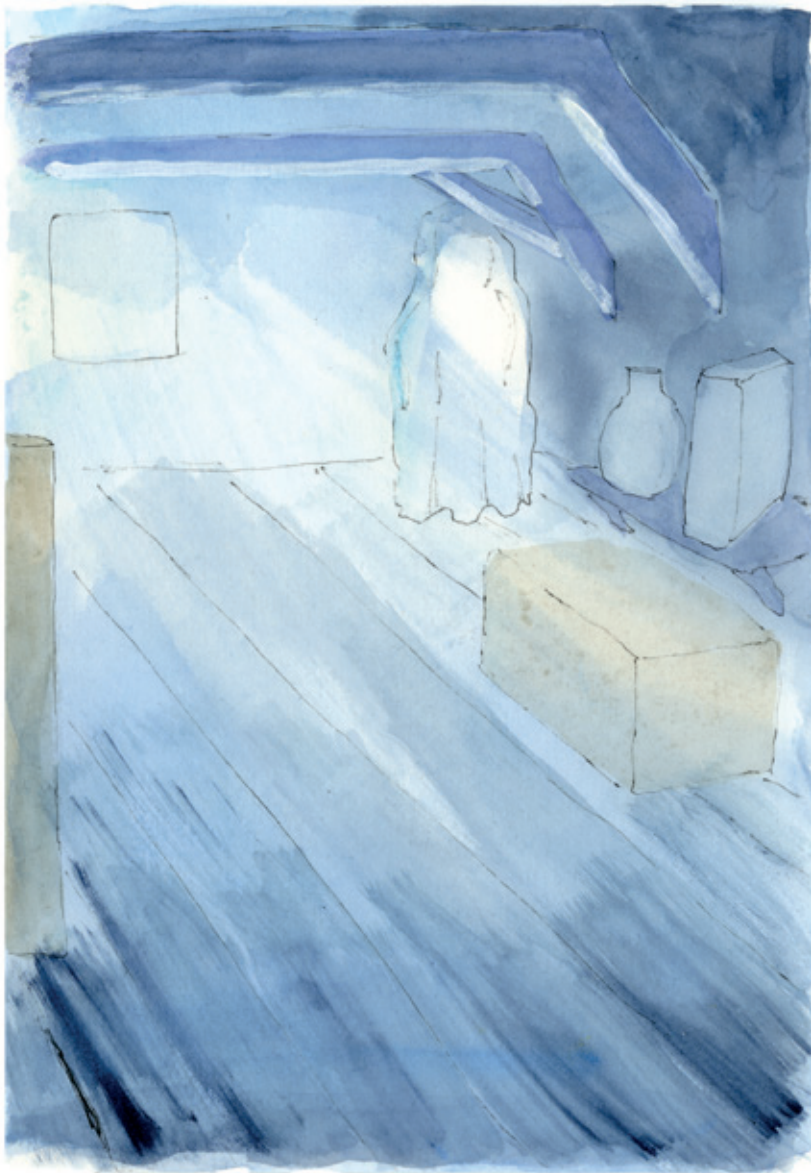
Ik bedoel... Ik weet dat ik een gave heb, maar soms schrik ik ervan hoe goed ik ben. Ik moest verhuizen. Ik vond de burensaaai. Ik vond de buurt saai. Ik vond mijn huis saai. Dus ik dacht: ik ga verhuizen. En mijn zolder staat echt helemaal vol. Echt tjokkie-tjokkie. Met van alles, want ik ben heel goed in inpakken, maar heel slecht in weggooien.

Maar als je echt goed kunt inpakken, hoeft je maar heel weinig weg te gooien. Dat zei mijn vader altijd en hij had gelijk. Hij is nu dood. We hebben hem begraven. Hij paste uiteindelijk in een verhuisdoos, kwestie van beetje aandrukken. En talent.

Ik moest dus de zolder leeghalen. Ik dacht echt, ik zweer het, ik dacht echt: hoe krijg ik dat allemaal mee? Ik had een kist, gelukkig was die leeg. Als je gaat inpakken, is het heerlijk om met een lege kist te beginnen.

Ik heb eerst die lege kist in het midden van de zolder gezet. Ik keek om me heen. Heel rustig. Dat heb ik. En dat. En dat. In mijn hoofd ben ik gaan inpakken. En het paste. In mijn hoofd.

Daarna ben ik het echt gaan doen. Ik heb alles in de goede volgorde opgepakt en voorzichtig in de kist gedaan. En bij alles een verhaaltje gemaakt van wat het was, want dan hoeft ik straks de kist niet meer uit

te pakken. Als ik in mijn nieuwe huis ben, zet ik de kist op zolder met daarnaast deze verhalen. Hoef ik de kist nooit meer uit te pakken en weet ik toch wat erin zit.

Dit zijn die verhalen. Dit is de kist.

DE AUGURKEN

IK EET ELKE DAG TWEE AUGURKEN. Ik zal je vertellen waarom.

Ik las eens een verhaal over een man die honderd was geworden. Dat is best oud, dat wil ik ook wel worden. Ze vroegen of hij wist hoe hij zo oud was geworden. Niet iedereen wordt honderd. Had hij een geheim?

‘Ach,’ zei de man. ‘Een geheim... Eigenlijk wel.’

Hij wilde het alleen niet vertellen. ‘Want als iedereen honderd wordt, dan wordt de wereld veel te vol,’ zei hij. ‘Dat kan gewoon niet.’

Stel, je bent een wielrenner en je wint vaak wedstrijden. Dan vraagt een interviewer: ‘Hoe doe je dat toch?’ Nou, heel hard trainen natuurlijk en goed voor je lichaam zorgen. ‘Ja, maar dat doen andere wielrenners ook. Je wint best wel vaak. Wat is je geheim?’ Dan moet de wiel-

renner een beetje vreemd lachen en zegt-ie: 'Nou, niks. Ik heb geen geheim.' Maar je voelt: er is iets. Je hebt wél een geheim.

Als iedereen dat geheim weet, dan wint hij natuurlijk niet meer zo vaak. Een goochelaar gaat toch ook niet vertellen hoe hij dat konijn uit die hoed tovert? Hoe hij iemand doormidden zaagt? Nou, zo was het ook met die man van honderd jaar. Hij ging echt niet zijn geheim vertellen.

Maar hij had een heel nieuwsgierige buurvrouw en die wilde ook wel honderd worden. Daarom ging ze die ouwe eens goed in de gaten houden. Liep hij elke dag een bepaald aantal kilometers? Sportte hij nog? Wat at hij? Wat dronk hij?

Eerst kon ze niks bijzonders ontdekken. Tot ze een keer bij hem op bezoek was en twee lege potten augurken zag staan. Dat vond de buurvrouw wel opvallend, maar ze vroeg niks.

Elke keer als de oude man boodschappen had gedaan, keek de nieuwsgierige buurvrouw naar wat hij had gekocht. Zie je wel. Augurken. Altijd weer die potten augurken. Ze ging ze tellen. Ze kwam erachter dat de oude man ongeveer tien potten augurken per maand kocht. Tien! Als je dan kijkt hoeveel augurken er in een pot zitten kom je uit op twee augurken per dag. Dat moest het wel zijn.

Op een dag zei ze het gewoon. Ze keek de oude man strak aan en zei: 'Het zijn de augurken. Jij eet elke dag twee augurken.'

De honderdjarige moest lachen. Hij hield zijn vinger voor zijn mond en zei: 'Ssst.'

Dus dat is het. Elke dag twee augurken. Dan word je honderd.

HET DARTS

IK BEN WERELDKAMPIOEN DARTS. Je weet wel. Met van die pijltjes op een rond bord gooien. Ik kan dat belachelijk goed. Bijna eng. Ik kwam erachter toen ik een keer net op een feestje was aangekomen. Het was al druk en gezellig. Ik zei wat mensen gedag en achter in de kamer was iemand die ik graag wilde zien. De jarige job. Terwijl ik naar hem toe liep, kwam ik langs mensen die aan het darten waren in de woonkamer.

Ik weet niet waarom, maar ik pakte drie pijltjes en gooide die alle drie in de roos. Dat rode midden. En ik zei: 'Wat een makkelijk spel.'

Iedereen was verbijsterd. Hoe kon dit? Ze smeeften me om verder te spelen, maar ik had er echt geen zin in. Ik kwam om gezellig te praten met mensen, niet om die stomme pijltjes te gooien.

En dat was het. Ik heb nooit meer een pijltje gegooid. Maar ik kan het, dat heb ik bewezen. Ik kan elke wedstrijd winnen. Honderd procent zeker.

Dit was wel twintig jaar geleden. Maar als je kunt darten, kun je darten. Net als zwemmen en fietsen.

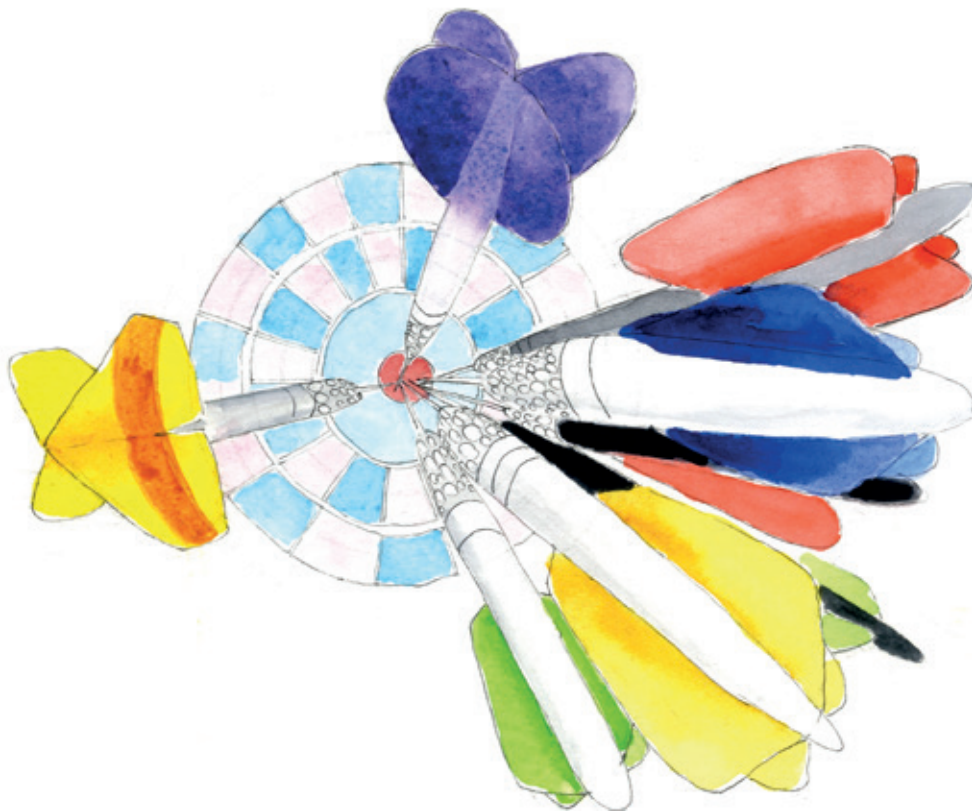
Ik heb nooit aan een wedstrijd meegedaan, dus officieel, volgens de regeltjes, ben ik geen wereldkampioen, maar ik weet dat ik het ben.

Ik kijk ook nooit naar darten op tv. Je ziet die spelers zoveel missen. Wat een kreukels zijn dat, zeg. Pfff. Misschien denk je wel: een wedstrijd is wat anders. Dan kun je nog zo goed zijn, er is wel spanning. Het gaat om veel geld en iedereen kijkt naar je.

Nou en. Waarom zou ik minder goed gooien als ik er geld voor zou krijgen? Je kunt het of je kunt het niet. Ik kan het. Of er dan zes mensen kijken of zesduizend. Voor mijn part kijkt de hele wereld en kan ik tweehonderd miljard euro verdienen en ben ik de rijkste man op aarde. Maakt niet uit.

Ik doe alleen dingen die ik leuk vind, zoals hardlopen. En dan win ik nooit. Nog nooit iets gewonnen. Maar leuk om te doen! Super, lekker buiten rennen, elke dag.

Maar met een dikke buik pijltjes gooien? Je doet maar!

DE BLIKSEM

BLIKSEM IS ALTIJD ENG. Punt. Kun je stoer doen en zeggen dat je niet bang bent. Prima, maar je zou wel bang moeten zijn, want bliksem is gewoon eng. Omdat het heel erg veel energie is en elektriciteit en je kunt eraan doodgaan. Ken je schrikdraad? Nou, houd dat maar eens vast. En dan is bliksem nog veel erger. Ik zou het sowieso niet doen. Waarom zou je aan schrikdraad zitten als je weet dat je een schok gaat krijgen? Je steekt je vingers toch ook niet in het stopcontact? Nou, bliksem is duizend stopcontacten in één keer!

Ik vind dat als je aan iets kunt doodgaan, je er een beetje bang voor moet zijn, want anders ga je dood. Voor een leeuw ben je ook bang. Kijk, een muis is niet dodelijk. Spinnen ook niet. Of een kakkerlak. Dus daar hoeft je niet bang voor te zijn, maar voor bliksem wel.

Gelukkig hoor je vaak eerst de donder en dan weet je: hij komt eraan, je bent gewaarschuwd. Blijf binnen of in de auto en kijk er alleen naar.

Natuurlijk ga je niet altijd dood aan de bliksem. Er is iemand in Amerika wel zeven keer door de bliksem geraakt in zijn leven en diegene heeft het elke keer overleefd.

Maar je kunt er nog steeds aan doodgaan. Er is ook weleens iemand geweest van wie de parachute niet openging en die de sprong overleefd heeft. Ik zou het er niet op gokken.

Als je aan het wandelen bent en het begint te onweren, wat moet je dan doen? Schuilen. Top. Maar waar? Nou, bliksem zoekt altijd een hoog punt, een boom bijvoorbeeld. Stel, er staat op de hei waar je aan het wandelen bent een grote oude eikenboom. Dat wil die bliksem wel. Daarom zeggen mensen altijd: 'Nooit onder die grote boom gaan schuilen. Die raakt de bliksem als eerste.'

Maar het is een oude boom, wel vijfhonderd jaar oud. Die boom is dus al vijfhonderd jaar niet geraakt door de bliksem. Dat is heel erg lang. Dan zal die boom zeker net als ik eronder sta wél door de bliksem geraakt worden, voor het eerst in vijfhonderd jaar? Dat is toch wel heel erg toevallig? Ik geloof dat gewoon niet.

De bliksem gaat van de lucht in de grond en de bliksem zoekt de makkelijkste weg. Je moet het de bliksem moeilijk maken. Wat je moet doen is op één been gaan staan, dan raak je zo min mogelijk de grond.

En op je hurken. Op één been hurken, dat moet je doen. En als je bang bent, niet in je broek plassen! Dan geleid je de stroom heel goed en gaat het zeker mis...